

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu (adm. nistracija) in ekspedicija na 8 rem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr., več na leto.

Vredništvo je v Kravji dolini šte. 26.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Slovensko Primorje in društvo „Edinost“.

Vrli naši rojaki v Trstu in njegovi okolici so se od nekdanj pred drugimi Slovenci odlikovali s posebno gorečnostjo in delavnostjo za blagor občne domovine. Tako so osnovali sedaj politično društvo za celo Primorje z namenom zbuditi slovensko — avstrijsko zavest po vsi deželi in nasprotovati težnjam italijanistov, ki so si že domišljevali, da je celo Primorje njihova domena, kjer smejo počenjati, kar se jim poljubi.

V slovenskih delih Primorja, to je, na Goriškem in v tržaški okolici, biva narod že precej zburjen in svoje narodnosti zaveden, tam so se tudi Italijani že privadili, spoštovati slovensko narodnost. Toliko slabše pa so razmere v Istri, kjer stanujejo poleg pičlega števila Slovencev in lahonov (polaščenih Slovanov) večinoma Slovani hrvaškega plemena, ki so pa zapuščen in siromašni v duševnem kakor tudi v materialnem oziru. Revščina in nezavednost tega ljudstva je vzrok, da si je prisvojila peščica Lahov vsakršno oblast in mogočnost v tužni Istri. Koliko krivde da pri tem zadeva tudi državniške avstrijske ki so v nerazumljivi zaslepljenosti podpirali na svojih prsih gada, zvesti slovenski živelj pa čisto zanemarjali, o tem se je menda že dosti pisalo. Laški rovarji zdaj povedo vsacemu, kdor jih le poslušati hoče, da se ima Primorje, Gorica, Trst in Istra že skoraj združiti z materjo (?) Italijo.

Da bivajo v Primorji tudi Slovani, in to v veliki večini nasproti Italjanom, o tem se menda v Italiji nič ne ve, ali vsaj se to na-

lašče prezira, in to tem lažje, ker primorski Slovani premalo hrupa delajo, ker ni Slovanov navada, da bi toliko upili po svetu, kakor je Lahom navada. Predrzo in nesramno je to laško upitje po Trstu in Istri; v prvič ker je tu večina Slovanov, in ne Italijanov; drugič, ker Lah nima nobenih zgodovinskih pravic do teh dežel, razun če se hočejo sklicevati na stare Rimce, pa potem bi morali za se zahtevati pol sveta; tretjič pa, ker imajo tako že dosti morskega obrežja, Avstrija pa brez Primorja živeti ne more. Ko bi kdo od Rusije zahteval, da naj odstopi Odeso in celo obrežje na črnem morji, ker tam stanuje nekaj Tatarov, Grkov in Rumuncev, smejal bi se mu ves svet v obraz, Rusi bi ga pa zmleli, kakor moko, ker si drzne, kaj tako nesramnega zahtevati; saj Rusija ne more biti brez morskih bregov, in bi se to reklo, zadaviti jo, ker brez črnega morja niti dihati ne more.

Tudi Avstrija brez jadranskega morja ne more dihati, saj še mala Črna gora pravi, da ne more dalje brez morja biti, kaj še le velika Avstrija. Pa Lahom se zdi, da je Avstriji nasproti vse dovoljeno!

Če bi bilo celo Primorje laške narodnosti ga Avstrija vendar nikdar Italiji odstopiti ne sme: Italiji bi le malo koristilo, Avstrija pa brez morja biti ne more. V tem slučaju so naši slovenski interesi identični z avstrijskimi; tudi naš slovenski narod hoče in potrebuje zvezo z morjem, in je bo še bolj potreboval, kadar se med njim kupčija bolj povzdigne. In če bi prav Avstrija kedaj tako globoko padla, da bi bila prisiljena, Primorje odstopiti Italiji, protestirali bodo Slovenci, in protestirali bodo Hrvatje za Istro, in vprašanje Primorja postane

potem slovansko vprašanje; Italijani Primorja nikdar ne bodo dobili, ker Lah Slovanu ni kos.

Sicer pa tudi Lah niso tako sivai; kedar vidijo, da se ne da nič opraviti, tam brž odjenjajo; nekdanj so tudi Dalmacijo za se zahtevali; pa ko jim je slovanski Dalmatinec parkrat zobe pokazal, in ko se je odločno izjavil da jo Slovan, ne pa materijal, s katerim bi Taljan svojo njivo gnojil, ter da je tudi mož svojo domovino braniti, od tačas so o Dalmaciji čisto potihnili, in govoré le še o Istri in Trstu. Tudi tukaj jim je treba zobe pokazati, in odjenjali bodo tudi tukaj.

Italijani se opirajo na narodnostno idejo, in ta jih dela krepke, ne pa lastna hrabrost; Avstrija pa se opira le na svojo moč in na zgodovinsko pravo, branila pa se je od nekdanj posluževati se moralnega orožja časovnih idej v dosego svojih namenov, zato je pa tudi nasproti Italiji slaba. Ideja je močnejši od fizične moči pa tega v Avstriji mnogi nečejo verjeti, zato se tudi že vsak fkolin iz Avstrije norčuje, češ, poglejte ga starokopitneža, kak ponošen klobuk ima! Naj se tudi Avstrija oklene narodnostne ideje, pa bo ohranila svoje meje brez posebne vnanje sile. Na jugu naj se opre na Jugoslovane, na Slovence in Hrvate, pa ima „živ plot“ proti Italiji, naj se nam da samo uprava in orožje, pa se bomo Lahov sami ubranili, saj smo se nekdanj še Turkov!

V ta namen naj vlada podpira podjetje in trud društva „Edinosti“, katero bo gotovo svojo dolžnost storilo, da se slovansko ljudstvo v Primorji začne zavedati, in gotovo se bo potem sovražnikom Avstrije v duševnem in fizičnem boji nasproti postavilo. Se ve da je tu treba radikalne spremembe v notranji politiki. Pod-

Vožnja okoli Afrike v najstarejših poskušnjah.

(Iz literarne zapuščine prof. Melcerjeve.)

Zelo verjetno je, da so že davno pred koncem 15. stoletja poskušali pripeljati se okoli Afrike (Jernej Diaz 1486 na Brdu (Cap) in Vasco di Gama 1498 v Kalikutu), celo, da so v istini prijadrali okoli nje pred več tisuč leti, in sicer enkrat od izhoda na zapad, enkrat pa od zapada na izhod. Ker si je tačas menda še malokdo domišljeval, da bi bila zemlja okrogla, sodili so večinoma, da je okrogla plošča, v sredi s suho zemljo, okoli in okoli na periferiji pa z morjem (oceanom) obdana, v katerega molijo deli suhe zemlje v nekterih krajih bolj, v nekterih pa manj globoko.

Tudi Herodot je mislil, da se Libija (Afrika) kot poluotok Azije steguje daleč notri v morje. Ker so pa od Afrike poznali le severno stran in ono pri rudečem morji, tedaj so morali naravno radovedni biti na ostali del Afrike, kakšne ima druge bregove, in bi se li ne dalo z ladijo okoli njih priti.

Prvič, kar zgodovina vé, so skušali prijadrali okoli Afrike pod egiptovskim kraljem Nehom (Nekos), ki je vladal l. 616—600 pr. Kr. — Herodot te poskušnje omenja in tako le pripoveduje: „Čuditi se moram nad onimi, ki so hoteli določiti meje Libije, Azije in Evrope; vendar je med temi tremi zemljami velik razloček. V dolgosti sicer se meri Evropa z obema, v širokosti pa ni nobene primere. Libija je naj bolj določeno omejena, ker je, izvzemši tam, kjer na Azijo mejaši, od vseh strani z morjem obdana. To je, kar jaz vem, prvi dokazal egiptovski kralj Nekos. Ko je namreč opustil podjetje, da bi zvezal reko Nil z arabskim zalivom, razposlal je fenicijske mornarje z ladjami z ukazom, da morajo domu nazaj prijadrali memo Heroslavovih stebrov (Gibraltar) v severno (sredozemsko) morje in od todi do Egipta. Fenicijski jadrali so tedaj iz rudečega morja proti jugu. Jeseni ustavili so se na kakem obrežji Libije, so sejali, in zopet naprej peljali se, ko so poželi. Po dveh letih vožnji prišli so v tretjem letu preko Heroslavovih stebrov v Egipt nazaj. Pravili so, česar pa jaz ne verjamem, da so imeli pri

svoji vožnji solnce na desni strani. Tako tedaj se je Afrika v prvič spoznala.“ —

Toliko Herodot. Ravno to, kar Herodot ni hotel verjeti, namreč da so mornarji solnce videli na desni strani, spričuje nam resnico, da so res morali globoko na jug priti in okoli Afrike prijadrali. Kdaj na svojem potu so imeli mornarji solnce na desni strani? — Herodot ni prišel dalje na jug, ko do Syene v gorenjem Egiptu, kjer solnce 21. rožnika opoldne ravno sredi neba stoji, tako da nobene sence ne dela, kar so že v starodavnih časih zapazili. Bolj proti jugu pa, kar Herodot ni pozvedel, niti sam videl, morali so mornarji solnce vsakako včasih na desni strani obnebjati videti, česar si tačas učenjaki, se ve da, niso razlagati umeli, ker matamatična geografija še ni bila toliko razvita. —

Herodot se tudi trudi, kako bi si razložil naraščanje in padanje vode v Nilu. On navaja več uzrokov, ki so mu jih verjeli, in tudi tega ki ga mi verjamemo; končno pa vse zavrže in si sestavi hipotezo, ki se nikakor priznati ne more. —

pirati Slované v Primorji, in tlačiti one na Kranjskem, to nam ne more dati zagotovila, da bi državniki z nami dobro mislili, ker bi potem tudi naši bratje na Primorskem sumničili, da jih hočejo le nekaj časa kot orožje rabiti proti Italijanom da jim pa bodo precej kakega — — — za vrat posadili, kadar laško hidro v deželi potlačijo.

Gojiti le v Primorji slovensko politiko, to bi ne imelo nobenega smisla v sebi, in bi bilo dokaz, da podpiranje Slovencev v Primorji ni odkritosrčno, ker je Primorje za se premajhno, da bi slovensko narodnost ohranilo, če nima duševne podpore v drugih slovenskih deželah. Ker pa te tako siloma nemčijo, izbuja se kaj lahko misel, da hočejo pozneje isto delati s Primorjem, samo, da se laški življenji iztrebi.

Pri nespremenjeni politiki bi tedaj društvo „Edinost“ posredno le za poznejše pomnčevanje pot pripravljati poklicano bilo, namen, ki je temu društvu gotovo tuj. Vendar društvo „Edinost“ naj le deluje, naj se seme slovanske zavesti, ter domoljubja do naše mogočne Avstrije kakor tudi do ožje domovine, saj navadno vendar le tisti žanje, ki je sejal; mi zaupamo v bodočnost, in se nadejemo, da bo tudi pri nas nemškutarenju enkrat odklenkalo, da bo tudi Avstrija enkrat začela naslanjati se na svoje zveste Slované, ter prepustila nemškovalno politiko — pruskemu kralju, ki si pridevuje ime „nemški“ cesar, če je pa on nemški cesar, naj on skrbi za Nemce, mi pa bi bili nespametni, če bi se za njega trudili!

Društvu „Edinost“ pa kličemo: na zdravje! in srečen uspeh! Branite slovanske obale na slovanski Jadri!

Berlinski mir.

Raznovrstni listi objavljajo točke, določene na kongresu v Berlinu. Po teh naznanilih ima berlinski mir 64 točk, ki obsegajo površno sledeče določbe:

1. Bolgarija postane samostojna, odvisna kneževina s krščanskim guvernerjem (?) in narodno vojsko.
2. Meje Bolgarije.
3. Knez bolgarski bo voljen po starešinah in ne sme biti ud kake evropske dinastije.
4. Zbor starešin se bo sklical v Trnovo in pred izvolitvijo kneza bo določil prvo upravo za deželo.
5. Vsa veroizpovedanja so v Bolgariji prosta.

Drugo, manj srečno, tedaj nerešeno vožnjo okoli Afrike, in sicer od zapada na iztok nam pripoveduje Herodot II. 43. tako le: „Po tej vožnji (Fenecijanov) dobil je, kakor Punci pripovedujejo, Satasp Teaspijevič Ahjamenidov od svoje matere povelje, naj jadra okoli Afrike, pa tega ni zamogel, ter se je vrnil, ker mu je bila pot predolga in pretežavna. Kserks namreč ga je hotel na križ pribiti, ker je sramotno razžalil devico, Zopyra Megabyzovega hčer. Pa njegova mati, Darijeva sestra, sprosila mu je milost pod pogojem, da mora okoli Afrike jadrati. Satasp je jadrati proti Heroslavovim stebrom, potem proti jugu preko Solvide (Cap Cantin). Potem pa se je vrnil in je pravil Kserksu, da je videl ljudi s palmovim listjem oblačene, da so pri njegovem prihodu v gore zbežali, da pa je on v prazne mesta šel in si tam brez sile živine vzel. Vožnje pa da ni mogel dokončati, je rekel, ker se je barka naenkrat ustavila in ni hotela naprej. Kserks mu tega ni verjel, in ga je dal križati po prejšnji sodbi.

6. Dokler se ne določi deželna uprava, vladal bo Bolgarijo rusk komisar. Njega nadzorujejo turški komisar in konzuli podpisanih vlad. Če se ti ne porazumijo, odloči večina, in če je večina zoper ruskega komisarja, potem odloči vprašanje konferencija poročnikov v Carigradu.

7. Ruski komisar sme le 9 mesecev vladati, potem se mora knez izvoliti.

8. Določujejo se kupčijske zadeve.

9. Tribut bolgarski se bo določil po podpisanih vladah.

10. O železnicah na Bolgarskem.

11. Turki zapuste Bolgarijo, trdnjave se vse razrušijo.

12. Turki obdržé v Bolgariji vse nepremakljivo blago.

13. Na jugu od Balkana se naredi provincija „izhodna Rumelija“ pod neposredno vladu sultanovo, pa z nekoliko samoupravo. Ona dobi kneževskega nadgovernarja.

14. Meje izhodne Rumelije.

15. Sultan ima pravico ograditi in braniti meje Rumelije, ter tu posadke držati (v ograjah); v sredi zemlje pa skrbi za javni red narodna straža in deželna bramba. Turčija tu ne sme vzdrževati nerednih vojakov (Čerkesov in bažibožukov.)

16. V slučaju nemirov sme Turčija posredovati z vojaško močjo.

17. Nad-governarja imenuje porta s privoljenjem velesil na pet let.

18. Evropska komisija bo po sklenjenem miru vredila izhodno Rumelijo.

19. Do konca svojega poslovanja oskrbuje ta komisija tudi denarne zadeve provincije.

20. in 21. Pridržane dogodbe in nadzorovanje železnic v Rumeliji po Turčiji.

22. Ruskih vojakov v izhodni Rumeliji ne sme biti čez 50 000 in smejo ostati le 9 mesecev, pridevši še 3 mesce, v katerih morajo deželo zapustiti.

23. Porta je primorana, da se vestno drži na Kreti uprave od l. 1868.

24. Ako se Turčija in Grecija ne morete porazumeti zaradi meje, posredovale bodo velesile.

25. Avstrija bo zasedla in vladala Bosno in Hercegovino; v Novem Bazaru ostane turška vlada, pa Avstrija sme celo deželo zasesti.

26. Črnagora postane neodvisna.

27. Vsa veroizpovedanja so v Črnigori prosta.

Mnogo pozneje pa so vendar prijadrali okoli Afrike od zapada na izhod, in sicer Punci (Kartogovci). Plinij starejši histor. nat. II. 169 pravi: „Hanno Carthaginis potentia florente circumvectus a Gadibus ad finem Arabiae, navigationem eam prodidit scripto.“ In V. 8.: Fuere et Hannonis Carthaginiensium ducis commentarii Punicis rebus florentissimis, explorare Afrikae ambitum jussi.“

Popis tega popotovanja, izvirno punsk, bil je v grščino prestavljen, in se dobi še dandanes. — Vendar so ljudje tistokrat pozabili na toliko važno morskó pot okoli Afrike, in so jo našli zopet še le čez dve tisoči let, kmalo po iznajdbi kompasa, tedaj pri novih, za morskó trgovino ugodnejših okolščinah. Zakon kulturnega razvitka nam večkrat predstavlja prikazen, da če kaka kulturna doba kaj več znaide, nego za se potrebuje, se to zopet izgubi, in pozneje v svojem času zopet na dan pride in potem za stalno ostane.

28. Meje črnogorske.

29. O Baru. Spizza pripade Dalmaciji. Vožnja na Bojani je svobodna. Črnagora ne sme imeti vojnih ladij. V Bar ne sme nobena vojna ladja. Črnagora sprejme dalmatinsko vojno pravo. Avstrija nadzoruje Bar. Črnagora se ima pomeniti z Avstrijo zaradi ceste in železnice.

30. Turki ohranijo v Črnigori svoje premoženje.

31. in 32. neznatne stvari.

33. Črnagora prevzame nekaj turškega dolga.

34. Srbija postane neodvisna.

35. Vsa veroizpovedanja so v Srbiji prosta.

36. Meje Srbije.

37. Dosedanje trgovske razmere ostanejo.

38. V železniških zadevah prevzame Srbija za svoje meje vse pravice in dolžnosti Turčije.

39. Premoženje Turkov v Srbiji se ohrani.

41. V štirinajstih dneh zapusti srbska vojska turška tla, in turška zapusti srbska tla.

42. Srbija prevzame nekaj turškega dolga.

43. Rumunija postane neodvisna.

44. Vsa veroizpovedanja so v Rumuniji prosta.

45. Rumunija odstopi Besarabijo Rusom. Meje.

46. Rumunija dobi Dobrudžo, kačji otok in dunavski iztok.

47. Neznatne stvari.

48. Rumunija ne sme pobirati tranzitnih colnin.

49. Rumunija sme dogodbe sklepati.

50. Bramba popotnih Rumuncev na Turškem.

51. Rumunija prevzame v svojih mejah v trgovskih zadevah pravice in dolžnosti Turčije.

52. Svoboda na Donavi. Pod Orsovo ne sme se prikazati vojna ladja.

53. O donavski komisiji.

54. O podaljšani podunavske dogodbe.

55. Evropska komisija uredi ladjeplavje na Donavi.

56. Ista se porazume z deželno oblastjo zaradi svetilnega stolpa na kačjem otoku.

57. Avstrija regulira Donavo pri železnih vratih.

58. 59. Turčija odstopi Rusiji Kars, Ardahan, Batum. Meje.

60. Turčija dobi nazaj Alašgrd in Bajezid. Perzija dobi Kotur.

61. Turčija bo uvedla reforme v Armeniji in Armence branila pred Čerkesi in Kurdi.

62. Reforme v ostalej Turčiji.

63. Dogodbe od l. 1856 in 1871 ostanejo veljavne, kolikor niso tu spremenjene.

64. Mir se bo podpisal v treh tednih.

Bizmarkovi vspehi.

Predsednik berlinskega kongresa knez Bismark, piše „Ruskij Mir,“ se je po mogočnosti trudil pospešiti opravila diplomacije, da bi si tako še v pravem času pripravil uspeh v notranjih zelo zamotanih in kočljivih zadevah. S tem, da se je sošel evropski kongres v Berlinu in da je zategadelj postal Berlin zdajno, dasiravno samo začasno evropsko središče, upa Bismark z novim berlinskim traktatom v roci vtrditi svojo politično veljavo v očeh nemškega običnega mnjenja, katero se je, kakor se samo o sebi razume, polaskalo z odločno nalogo, ki jo je igral berlinski kabinet v velikem obče evropskem vprašanji. Knez Bismark je omo-

gočil Berlinu slavnostno zavzeti mesto, katero je nekdanj pripadalo Parizu in Dunaju. Nemško samoljubje je zadovoljeno, in to bo vplivalo na predstoječe parlamentske volitve, od katerih izida je mnogo odvisno v notranjih zadevah Nemške. Voditelj pruske politike ima mnogo dela s težavnimi notranjimi posli, zatoraj želi privedi prej kot mogoče svojo vnanjo zadačo k vspešnemu koncu, da bi precej potem zamogel vreči dobljeni vnanji uspeh na tehtnico sitne notranje borbe. Knezu Bismarku ni bilo težavno doseči zaželjenega uspeha glede Evrope, ki ga ceni in mu je deloma tudi poslušna. On je skrbel s svojo običajno skušnjo, da se je kongresovo delovanje vršilo soglasno; pridru- ževal se je zdaj k zahtevam Angleške in Av- strije, zdaj k pravičnemu glasu Ruske, kakor so nanese okoliščine. Namen se je že skoro dosegel, ne da bi se bili narušili odnošaji Nemške, h katerej koli evropskej državi. Nem- ški kancelar se je držal in deloval tako, da mora biti, kakor se kaže, vsak zadovoljen ž njim in da morajo vsi jednako priznati njegovo nepristranost, zjedinjeno z resno skrbjo za od- stranjevanje riskovanih nesporazumljenj. Pri- praviti proti notranjim opozicijskim strankam bliščeče vnanje orodje v podobi srečnega raz- rešenja velike evropske krize — je zdaj glavna politična zadača nemške politike. Knez Bismark ni samo jedenkrat razrešil velika dela v Ev- ropi, ni samo jedenkrat odločilno vplival na tok velikih dogodkov in na tako ali drugačno zaobrnjenje evropskih vprašanj, ali v skrom- nem delokrogu notranjih narodnih interesov ni bil do zdaj nikdar tako srečen.

Mnogi mu že zdaj prorokujejo nevspeh v začetem notranjem podvzetju, izrazilšem se najprej v smelem razpuščenju nemškega par- lamenta in sam kancelar je, kakor se kaže, veliko manj uverjen o srečnem izidu bodočih volitev nego o vspešnem končanju evropskega kongresa. Zamotane primeroma „majhne“ do- mače zadeve so dostikrat bolj trudne in uporne, kakor najbolj obsežne vnanje politične snovi. Knez Bismark spoznava to in je imel, pospe- šujoč kongresova dela k vidnej ugotovi Avstrije in Angleške, pred vsem v očeh notranjo nem- ško zavoziljanost, ki se je pomnožila z nezado- voljnostjo „liberalnih“ strank zaradi vnanje do zdaj neodločne „rusofilske“ politike. Se je li posrečilo kongresu popraviti razdejanje nemške zadeve skupno z običnimi evropskimi zadevami, bodo skoraj volitve pokazale.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. julija.

Avstrijske dežele.

Cesarjevič Rudolf dojde po vradnih naznanilih 1. avgusta v Prago, kjer je v kra- ljevem gradu na Hradčinu že vse pripravljeno za njegov sprejem.

Andrassy bode povzdignjen v knežev- ski stan, kakor poročajo dunajski listi. „Gazeta Narodowa“ stavi naslednjo paralelo mej Andras- syem in Bismarkom. Grof Andrassy se povrne na Dunaj kot knez Andrassy in bo tedaj na istej stopnji z Bismarkom. Bismark spada k armadi, isto tako Andrassy. Bismark je postal general in se pri velicah slavnostih rad postavlja v generalske uniformi; Andrassy dela ravno tako, samo da je avanziral stoprv do general- poročnika. Bismark se je povzdignil do kneza, Andrassy isto tako. Bismark je pridobil Schles- wig, Alzacijo in Lotaringijo, Andrassy pa Ada- kaleh, Bosno in Hercegovino. Povestnica bi bila največja hudodelnica, če bi nju ne posta- vila na isto površje, zlasti kjer se nahaja

njena podobnost tudi v tem, da obdelujeta oba jednako parlamentarizem — on prusko-nemški, a ta avstrijsko-ogerski, samo da je Andrassy kot rodom grof delikatnejši nego Bismark, ki je rojen samo na baronskej postelji. Se ve da se nahaja mej njima ta ogromi razloček, da je bil Andrassy nekdanj (devet in dvajset let je že od tega) k smrti obsojen, a zato je pa zopet Bismark nemški kancelar in posledice Bismarkove politike za Prusko-Nemško in Andrassyeve politike za Avstrijsko-Ogersko se bodo pokazale nazadnje jednake in njun spomin bo jednako..... blagoslovljen..... Bismark je dobil zlato runo v podobi milijard francoskega zlata, Andrassy pa v podobi reda — in tu je najfatalnejša razlika mej obema, ker Bismarkovo zlato runo so razdelili židovi a la Bleichröder itd. mej seboj, pri čemur so se Bismarkovi dohodki neizmerno povišali. On nema več runa, tem več ima pa zlata; Andras- syju pa ostane runo samo na vratu in kočiji.

V Šleziji se bodo volitve za deželni zbor vršile 9. 12. in 14. septembra.

• **Bosni in Hercegovini** po- roča „Bohemia“, da ste se Avstrija in Turčija porazumele, „Pol. Corr.“ pa piše, da sta tur- ška pooblaščenca Karateodori paša in Mehmed Ali paša prišla na Dunaj, da bi pospešila ob- ravnavo zastran Bosne in Hercegovine. Oba lista sta oficijozna (vradna), kateri ima pač prav? Madjarski in nekteri nemški listi se za- rad zasedanja Bosne jako repenčijo in P. Ll. pravi, da to še vsem Slovanom ni po volji, iz- vzemši tiste, kateri ne delajo na to, da bi od Avstrije odpadli, kakor Hrvatje, kateri se nade- jajo, da se bode njihove dežela z novo pridob- ljenima pomnožila. Kakor smo vže unidan v enem članku povdarjali, imajo Hrvatje pravico do Bosne in Hercegovine, in kolikor bolj se bodo protivniki zedinjenju teh dežel s Hrvat- sko ustavljali, toliko bolj, pravi „Sloga“ mo- ramo mi to zahtevati. „Korist velike Avstrije, piše ta list na dalje, je zdaj tudi korist raz- kosane Hrvatske. To je najtrdnjše misel naše narodne politike, da vladajoča hiša po naših mislih in naših pravicah ne more nič zgubiti, pač pa more in mora razširiti svoje go- gospodstvo. Mnogi se protivijo zedinjenju Bosne in Hercegovine, češ, da to ne bode nič kori- stilo, pač pa da se bode potrosilo mnogo de- narja. Ti se ne boje tega (zgube novcev.) am- pak boje se marveč, da ne bodo mogli po svoji volji vladati, kadar nas bo več skupaj. Če Avstrija vvede v Bosni toliko denarnih vradov, da se za nje denarji ne bodo zmogli, vvede take postave, da se bode sedem let prav- dalo za en dukat, če bode vsilovala tuj jezik, če bode dala brez vzroka šume (gozde) sekati, polja pa neobdelana puščala, potem tudi mi sodimo, da ji Bosna ne bode koristila, ampak škodovala in sicer zelo škodovala. Toda mi- slimo, da naši vladajoči ljudje po večletni sku- šnji poznajo dobre nauke, in upamo, da se bode avstrijska oblast v Bosni skazala za blagodejno, da bode odprla potrebne ceste in železnice, napravila dobre šole, dala pravične postave, vsako plodno stran one zemlje na korist obr- in tako narodu koristila. Nadejaje se tega, kličemo dna svoje duše: Živio Franc Jožef, cesar in kralj, živio pod njegovo krona zedinjeni Hrvat- ski narod.“ Da je osvojitev Bosne tudi za nas koristna, smo že večkrat povdarjali, zato se smemo tudi mi prištevati k narodom slovan- skim, o katerih piše „Lloyd“, da nečjejo odpasti od Avstrije. — Kdaj da naša vojna maršira v Bosno, se še ne ve; eni listi pravijo do 20., eni do 25. t. m., eni pa (Kroat. Post) da še le do 2. avgusta. Priprave za prehod čez Savo

so dovršene in višji poveljnik te dni dojde s svojim štabom v Brod. Ker so se nekteri Srbi in Muhamedani protivili proti vojni avstrijski, hoče velikanska deputacija iz cele Bosne iti na Dunaj, da se cesarju zahvali [za dosedanjo milost in ga naprosi, da bi že skoraj avstrijs- ka vojna zasedla deželo.

Vnanje države.

Papež so imeli 15. t. m. konzistorij, v katerem so kardinalom prebrali tajno aloku- cijo o sedanjih razmerah rimske stolice s po- sameznimi državami. Pojasnovali so jim tudi svoje vedenje ter jih vprašali, če se z njimi v tem strinjajo. Razun tega so imenovali več škofov italijanskih in vnanjih; med njimi je tudi nadškof Steichele za Mnihovo in škof Ehrler za Špisko. Telegraf poroča, da bodo papež tudi v Bosno in Hercegovino poslali več duhovnov in osnovali tam nove škofije in fare.

Italijansko ministerstvo bode neki odstopilo, in ministerski predsednik postane boje dosedanji poročnik na Dunaju, grof Ro- billant, ki je kil poklican domu. Razmere na Laškem so jako napete, zlasti je neki velika razdraženost proti Angležem, da so zasedli ci- pernski otok, še večja pa proti Avstriji, ktera mora biti na to stran jako previdna in po- zorna. Govori se o neki zvezi med Italijo in Grecijo.

Rumunska vojna se je zdatno zni- žala in razpustili so 15.000 mož.

Greciji hoče Turčija le malo zemlje odstopiti; če bi Grki s'tem ne bili zadovoljni, bi jim Osman paša s silo zabranil zasesti Te- salijo.

Nemški državni zbor bode neki jako pozno sklican, ker ga želi cesar osebno od- preti, kadar bo popolnoma okreval. — Zarad razžaljenja Veličanstva je dan za dnevom ob- sojenih mnogo ljudi. V Mnihovem bil je v so- boto na 8 mesecev obsojen 73 let stari jako priljubljeni zdravnik D. Trettenbacher, ktere- ga je ovadil star znaec Karl pl. Piloty, vodja tamošnje akademije. To je učence tako raz- žalilo, da je večina izmed njih sklenila iz akademije zarad tega izstopiti. Res lepe raz- mere v blaženi nemški državi!

Ruska carica je neki prav hudo zbolela.

Izvirni dopisi.

Od sv. Duha pri Krškem, 15. julija. (Strela vdarila!) Včeraj popoldne med službo božjo je strela vdarila v zvonik naše farne cerkve. G. župnik so ravno hoteli dati blagoslov s presv. Rešnjim telesom, ko treščil in ljudje zaženo strašansko jok in krik, ter jo vdero iz cerkve. Župnik sv. Rešnje telo hranijo v tabernakel, ter gredo iz cerkve, ka- mor prineso enega od strele zadetega moža in kmalo potem še nekatere druge, smrtno zadete. Začeli so jih drgniti s suknjo, krtačami itd., ter so ene res zopet spravili iz omedljevice, pri treh pa je bilo vse prizadevanje zastoj; eden je oče štirih, eden pa šestih nepreskrb- ljenih otrok, in eden je bil neoženjen. Žalost rodovin, ki ste na tak strašen način zgubile gospodarja, kakor tudi vseh faranov je neiz- merno velika. Čudno je to, da neki mož, ki je sedel v sredi med ubitima, je bil le nekoliko po nogi osmojen; tudi več drugih je bilo ne- koliko zadetih, pa ne tako hudo, da bi jim bilo to posebno škodovalo.

Iz Mozirja 12. julija. Slovesnost obletnice naše čitalnice obnesla se je nenadejeno — sijajno. Vdeležilo se je veselice domačih društvnikov in mnogo vnanjih odlič- nih gostov iz Gornjega grada, Ljubna, Šmar-

tina, Rečice, Soštanja, i. t. d. v tolikem številu, da so bili čitalnični prostori polni. Pri veselici je iz prijaznosti sodelovalo pevsko društvo slovenskih celjskih dijakov. Gosp. podpredsednik pozdravi v prijaznem nagovoru častito društvo, došle goste zahvaljuje se jim v imenu odborov ter eno leto stare čitalnice, da so njo počastili s svojo navzočnostjo in jo prišli vezovat za njen prvi god. Dolgo že — nadaljuje govornik — mi je bil znan Mozirski trg kot zlato Mozirje; sem ter tje premišljuje si nisem mogel nikakor raztolmačiti tega imena, in če si je naš trg kedaj po pravici prisvojeval to ime, si ga sme ravno zdaj, ko biva v njegovem krilu — čitaluca. Vihrajo sicer nad trgom slovenske trobojnice, a želeli je, da se tudi dejansko kaže, da nam je mar za sveto narodno stvar, sicer nam je slovenska zastava le samo iluzija k večjemu v zasmeh. Izpolnila je čitalnica naša prvo leto svoje starosti in menim, da govorim celemu častitemu društvu iz srca, ako z iskrenim željami in voščili napijem naši čitalnici: „Živita! Bog te ohrani še mnogo let na blagor narodu in posebno veselje domoljubom gornjesavske doline! Zadoneli so navdušeni klici: Živita!! In govorniku so odzdravili mladeniški srebrno doneči glasovi z navdušenim: „Jaz sem Sloven!“ Vrstile so se dalje med pesmami razne napitnice in navdušeni klici, naj bi naše prizadežje uspešno vplivalo glede narodne zavednosti, ter vnelo in pridobilo srca za vse, kar je lepega, plemenitega in pravičnega. „Za pravico in resnico trdno stati hočemo tudi mi, da bode Slava naša mati.“ Vse pesni so se po načrtu prepevale s tako pevsko spretnostjo, da je bilo društvo popolnem zadovoljno. Pri veselici je dobro svirala domača godba. Do ranega smo se izvrstno radovali in slovo jemaje se ločili želeči da bi se prej ko prej zopet sošli k tako zanimivi veselici. Vrlemu pevskemu društvu celjskih dijakov pa izrekamo za prijazno sodelovanje najtoplejo zahvalo in željo, da bi nas priščno še se svojim miloglasnim petjem razveseljevalo.

Iz Celja, 15. julija. (Šolski sklep na gimnaziji in mestjanski šoli; — izpred sodišča; — samoumor; — vreme.) Preteklo nedeljo so se končale šole na tukajšnji gimnaziji in mestjanski šoli s slovesno sv. mašo. Gimnazijo je obiskovalo koncem šolskega leta 197 — mestjansko šolo pa 135 dijakov. Po materinskem jeziku bilo je na gimnaziji 98 Slovencev — ravno toliko — 98 — Nemcev (??) pa 1 Hrvat. Podučevalo se je, se vé, da vse izključljivo v blaženi nemščini, izvzemši slovenski jezik za rojene Slovence po dve uri na teden, razun v I. in II. razredu, kjer je Slovincem bilo 3 ure za slovenščino na teden odločenih. Kako daleč smo Slovenci še za drugimi slavjanskimi narodi! Moravljani se pritožujejo, da jim je po primeri slavjanskih prebivalcev odločeno prepičlo število srednjih šol s českim podučnim jezikom; a nas Slovencev je nad 1 milijon, in mi nimamo niti jednega višjega učilišča z narodnim podučnim jezikom! Naš narod se mora po tem takem sčasoma popolnoma potujčiti in v žrelu velike Nemčije pogubiti! In k temu potujčevanju morajo lastni slovenski sinovi pomagati.

Program celjske gimnazije ima sestavek z naslovom: „Luthers Einfluss auf die deutsche Literatur (kakov vpliv je imel Luter na nemško slovstvo). V tem sestavku se preslavlja nemška domovina ter se v zvezde kuje narveči in najbolj zagrizeni sovražnik kat. cerkve — Martin Luther. Če človek prebira ta članek, mora res misliti, da je Celje tam kje v sredi

Nemčije in da se na celjski gimnaziji učijo edino le — Luterani, med tem ko jih je bilo koncem šolskega leta med 197 učenci le troje spoznavalcev lutrove vere. Ta članek je za mladino, ki nima še lastnega razsodka, jako škodljiv in bilo bi želeli, da se kateri izmed naših katoliških profesorjev oglasi in v onem članku navedene dogodke po resničnih zvirnikih pojasni. — Le tako naprej! Skrčujemo in odpravljajo se verske vaje, odpravil se je izpit iz veronauka, podkopana je veljava veroučitelja in zdaj se mladini tudi še za počitnice strupene hrane podaje. In potem se toži o brezbožnosti odrasle mladine.

Pravda Seidl-Gospodarjeva bi bila za Celjane pa tudi za ves slovenski narod jako zanimiva. Že je celjska okrožna sodnija odločila, da le tisti bodo imeli k porotnijskim obravam prihajati, kateri so poprej od okrajne sodnije dotične listnice (karte) dobili. Po vsem mestu se je govorilo le o tej bodoči obravnavi ter ugibalo, kdo bode zmagal. Po vsem, kar se je izza kulis zvedelo, smo sodili, da bode majhni David silnega Goljata podrl ob tla. Toda zgodilo se je drugače: v četrtek — 11. julija popoldne — pošlje Seidl okrožni sodniji telegrafično naznanilo, da tožbo zoper urednika „Slov. Gospodarja“ vzame nazaj. Obedve stranki ste se pogodile in vse komedije je bilo konec.

Samoumori se tudi med našim ljudstvom tako množijo, da je res groza. Zaporedoma so se v zadnjih tednih samo v naši okolici 3 samoumori pripetili: Na Pečevniku se je razuzdan žganjepivec obesil — v kosarni nek vojak ustrelil, ker se mu ni spoljubilo odločene kazni — 14dnevnega zapora — prestat. Preteklo noč pa je neki človek po sili iz hiše izbežal, se blizu tovarne za jesih (Essigfabrik) pri Voglajni slekel ter v vodo skočil, iz ktere so ga danes zjutraj potegnili. Ta poslednji samoumorcec si je bil že pred pustom nož dvakrat v trebuh porinil, toda so ga takrat še otieli; menda se je potem preveč sramoval, da se ni takrat popolnoma končal; zdaj se mu je bolj „posrečilo“.

Vedno deževanje je napravilo po spodnjem Štajarskem — in gotovo tudi drugod — mnogo škode po polju; ljudstvo je že bilo vse obupljivo; danes — v pondeljek — nam sije zopet prijazno zlato sonce. Mili Bože: varuj nas nadaljnih nesreč!

Iz mariborske okolice. — (O spravi s Seidlom). Strela z jasnega neba ne bi bila tako nepričakovana, kakor sprava vrednika Slov. Gospodarja z gosp. Seidlom. Način, pod katerim se je sprava sklenila, jemlje pričam in dopisnikom čast in resnicoljubje, in jih stavlja pred liberalce in nemčurje kot grozne obrekovalce. Sprava je sicer lepa čednost, pa zgoditi se mora po resnici in pravici. Kar se je pisalo o g. Seidlu v „Sl. Gospodarju“, ni bilo nikdar kar meni nič tebi nič s trte zvito, kakor je že v lanski tožbi očitil „Gospodarju“, „der zveite Theil total aus der Luft gegriffen.“ Pri vseh tožnih točkah so bile za našo stran priče in prisega, ki pri avstrijskih sodnijah še kaj veljajo.

Dobičkarije ali goljufije g. Seidlu nismo nikjer in nikdar očitati, tudi nikomur se ni sanjalo, da bi se hotel g. Seidl s tremi goldinarčki obogateti. Toliko dobro misel smo o njem vselej imeli, da bi mogel 3 gl. plačati, ko bi jih bilo na njegovem posestvu tudi 40 intabuliranih, le opomniti smo ga hoteli na dolžnosti šolskega nadzornika, ker je lahko mogoče, da kaj pozabi pri tolikih službah.

Šolski nadzornik pa je še v Kamci in pri sv. Križu, kamor pa že dolgo ni prišel gledat. (Ali je že šolske račune pri sv. Križu napravil ali ne, smo tudi radovedni?)

V spravi pa zdaj moramo brati „iz nepravilnih poročil zajeto — aus unrichtigen Informationen geschöpft.“ Ako so bile priče pripravljene s prisego potrditi, kar se je grajalo, se jim nikakor ne more neresnica očitati. Lanskó leto je g. Seidl spoznavši dokazano pozabljenost in nered tožbo preklical, tedaj pač ni bilo treba letos toliko strahu. Kar smo v desetih letih priborili, šlo je v treh dnevih po Dravi med bažibozuke na Tursko. Veselje je nepopisljivo v nasprotnem taboru. Mi pa iz srca obžalujemo, da se vsa reč ni pred porotnike spravila, da bi vsaj zvedeli, kje je laž, kje pa resnica? Imena obrekovalcev pa gotovo nismo zaslužili. Gospod Seidl nam ostane v spominu kot nikdar ne prerajeni poslanec.

Domače novice.

V Ljubljani 20. julija.

Rojaki!

Vsled mobilizacije c. k. armade bilo je tudi mnogo naših ljudi poklicano k svojim polkom. Ta klic je britko zadel mnogo rodovin, katerim so vzeti gospodarji in očetje.

Spolniviš svojo dolžnost do cesarja in domovine morali so naglo zapustiti svoj dom, družinam njihovim pa vsled tega pretijo nadloge vsake vrste in siromaštvo. Komu bi tedaj misel na to žalostno osodo ne ganila srca, kdo bi pri taki revi ostal še hladne krvi!

Tej revi priti po moči v okom, bodi ljudoljubna krščanska skrb vsem onim, katerem je po mdejših razmerah dano, ostati doma — pri dragih svojih.

Deželni odbor, kot zastopnik naše dežele Kranjske, je za dolžnost svojo spoznal, staviti se na čelo blagemu delovanju s tem, da za najsilnejše potrebe nabira pripomočkov in nabrane deli zapuščenim.

V ta cilj in konec je sam odločil svoto iz deželnega zaklada razun tega pa obrnil se do c. k. deželnega predsedstva, ki mu je z odlokom od današnjega dne dovolilo nabirati po vsej deželi milodarov za zapuščene rodovine v vojaščino poklicanih vojakov naših.

S tem pozivom se tedaj obračamo do sočutja vseh prebivalcev dežele Kranjske in potrčamo na dobrotljivo njihovo srce: naj vsak primore, kolikor mu je po njegovi moči mogoče! S tem bo olajšal precej žalostno srce vojakov, ki so zapustiti morali svoj dom, pa revščino življenja olajšal zapuščenim. Če pomagamo vsi, bo iz malega narastlo veliko, in podpora bo zdatna.

Darovi naj se pod tem napisom pošiljajo ali kar naravnost ali pa po najbližjih c. k. okrajnih glavarstvih ali po dotičnih županijah podpisanemu deželnemu odboru v Ljubljano, ki bo po časnikih naznanjal milodare, katere prejme, pa tudi dobrotnike, ki so jih darovali, in bode objavil, kaj se je zgodilo z denarjem.

Naj gre ta naš glas po vsej deželi in najde v srcu vseh domoljubov oni odmev, ki ga pričakujemo s polnim zaupanjem!

Deželni odbor Kranjski

v Ljubljani 14. julija 1878.

(„Slovenec“ od 18. t. m. je bil konfisciran) zarad nekega dopisa z Blok. Da p. i. naročnike nekoliko odškodujemo, pridejali smo današnji številki prilogo.

(Zastran domačega Kulmovega polka št. 17) se tudi „Tagblatt“ v št. 159 huduje, da ni-

bil bolj slovesno in častno pozdravljen pri svojem prihodu v Ljubljano. Vendar po svoji umazani navadi krivdo zavrača na narodnjake, češ, „da je v prvi vrsti pogrešal tolikanj hvalisano radodarnost tako zvanih rodoljubov.“ Kadar gre za mestne ali druge volitve, naš ljubeznjivi butelj vedno trdi, da sta kapital in inteligenca v njegovem taboru. Kako tedaj, da se ta kapital sedaj ni pokazal in obnesel? Sicer pa še enkrat rečemo, da bi bila to morala biti skrb mestnega odbora, v katerem narodna stranka nima ničesa odločevati. Nasprotna stranka se je vstopila na čelo; če je svojemu poslu kos, naj z dobrim zgledom drugim sveti in naj ne čaka, da bi jo morali narodni zastopniki še le dregati in opominjati na njeno dolžnost. Naj bi se bila reč le od veljavne strani sprožila, in slovenski rodoljubi bi gotovo ne bili zaostali, dasi po „Tagblattovi“ sodbi med njimi ni kapitalistov. Da se to ni zgodilo, nas mora tem bolj boleti, ker se iz Zagreba poroča, da so bili naši fantje tam doli jako ljubeznjivo in prijazno sprejeti in da jim je neko društvo preskrbelo smodek in 13 vedrov piva.

(Zarad nepokorščine proti svojemu stotniku in hude nagačivosti) bil je vojak 17. Kuhnovega peš-polka J. Svetlin, po domače Pavškov, mesarski pomočnik iz Ljubljane, od vojaške sodnije v Sisku te dni k smrti obsojen in takoj ustreljen.

(Za družine v vojaške poklicanih rezervistov) je deželni odbor kranjski daroval 2000 gl.

(Mestni odbor ljubljanski) je imel včeraj navadno mesečno sejo, o kateri obširneje poročamo prihodnjič.

(Skušnje iz državnega računstva) se bodo vršile v Gradcu 30. julija. Kdor se jih boče vdeležiti, se mora pri predsedništvu izprševalne komisije oglasiti vsaj do 27. julija.

(Cicilijino društvo) bode imelo, kakor smo enkrat že poročali 25. julija občni zbor z naslednim programom: 1. Ob 8. uri zjutraj slovesna sv. maša v stolnici; 2. ob 10. uri zborovanje: a) nagovor predsednikov, b) poročilo tajnikovo, c) poročilo glasbenega vodja, d) poročilo blagajnikovo, e) razni nasveti; 3. ob 4. uri pop. obiskanje sv. Rešnjega telesa med petjem v stolnici. 4. ob 6. uri slovesne večernice v frančiškanski cerkvi. Zvečer zabava. K zborovanju vljudno vabi vse pruštenike, k drugim slovesnostim pa sploh vse prijatelje Odbor.

(Hišne posestnike) vradna Laib. Ztg. opozoruje, da naj sestavijo popis hiše in stanovnine za prihodnje leto 1879.

(Šolska poročila.) a) Viša gimnazija v Ljubljani. Učiteljev je štela 20, učencev pričetkom leta 465 javnih, 7 privatnih, koncem leta 425 javnih, 6 privatnih. Med njimi je bilo 317 Slovencev, 104 Nemcev. (?) Z odliko jih je leto dovršilo 49, s prvim redom 283, novo poskušajo jih mora delati 41, padlo jih je 48, neizprašani so ostali 4. b) Viša realka v Ljubljani. Število učiteljev 18, število učencev pričetkom leta 375, koncem leta 340. Od teh je bilo 168 Slovencev, 137 Nemcev, 28 Italijanov, drugih 7. Z odliko jih je sklenilo šolsko leto 22, s prvim redom 227, novo preskušajo jih mora delati 46, padlo jih je 34, neizprašan je 1 ostal. c) Viša gimnazija v Novem mestu. Učiteljev je bilo 14, in sicer 10 posvetnih in 4 redovniki; učencev je bilo pričetkom leta 141, koncem leta 128. Od teh je bilo 120 Slovencev in 8 Nemcev. Samo po sebi se umeje, da je bil na vseh treh učilnicah učni jezik nemški. Literarni izdelki, ki jih nahajamo na čelu poročil, so nekteri prav zanimivi, in mi

slimo o njih kaj več spregovoriti. Za danes jih le navajamo: prof. p. L. Ilrovat je objavil v novomeškem poročilu slovensk spis „Slovenski dom“; prof. Ogorek v novomeškem: Wann hat Cicero die beiden ersten catilinarischen Reden gehalten. Prof. F. Levec v poročilu ljublj. realke: „die Sprache in Trubers „Matthäus.“ Dr. H. M. Gartenauer v poročilu ljublj. gimnazije: „der naturwissenschaftliche Materialismus, o katerem že prihodnjič nekoliko obširneje pišemo.

(Komisija za sušenje ljubljanskega mahu) si je za načelnika izvolila gospoda dr. Jožefa Kozlerja, za namestnika pa g. Peruci-a.

(Matura na gimnaziji ljubljanski) se je dovršila v četrtek opoldne. Izmed 23 osmošolcev jo je delalo 22 in trije vnanji ali eksterni. Dodelali so jo trije z odliko, dva sta odložena na dva meseca, dva za eno leto, dva ponavljalca pa za nedoločen čas, in se smeta k maturi tretjič prikazati le s privoljenjem visokega, naučnega ministerstva, vsi drugi so izvršili dobro. Med padlimi so vsi trije vnanjiki. — Na realki jih je delalo maturo 28; z odliko sta jo dovršila 2, za 1 leto odloženih je 6 za dva meseca pa 2. Do vršili so jo včeraj.

(Iz seje deželnega odbora 13. julija.) V podporo ubogim družinam, katerih očetje in ređniki morajo vsled mobilizacije dom zapustiti in vojaško službo nastopiti, je deželni odbor 2000 gold. iz deželnega zaklada dovolil ter je s pritrdjenjem deželne vlade izdal razglas za nabiranje podpor po vsej deželi, ki ga današnji „Slovenec“ ima na prejšnji strani. — Predlogom kranjskega in okrajnega šolskega sveta za definitivnost Štefana Tomšiča v učiteljski službi na ljudski šoli v Sodražici je deželni odbor pritrdil.

(Seje mestnega odbora 19. t. m.) se je z županom vdeležilo 20 odbornikov. Župan naznani, da je deželni odbor magistratu poslal pismo, v katerem ga vabi, da naj blagovoljno sprejema darove za vbožne družine, katerih očetje so odšli v vojaške, ter se o tej reči tudi obrne do mestnih župnikov. Denarni odsek bo odločil, koliko da bode moglo mesto v ta namen podariti. — Cerkevemu predstojništvu v Trnovem se dovoli, da sme neko volilo porabiti za napravo ob velikih praznikih potrebnih cerkvenih paramentov. — Od g. fajmoštra Antona Černeta za uboge podarjena hiša v Krakovem se sprejme. Gg. Dreo in Goršic priporočata, da naj se pri oddaji stanovanja ozir jemlje na sestro ranjkega gospoda, g. Regali po pristavlja, da naj se pozneje res v prvi vrsti ozirajo na ubožne iz Krakova ali pa vsaj na otroke tam rojenih staršev. — Priložba nekega hiš. posestnika, kteremu se je zaukazalo, da mora žlebove svoje hiše izpejljati v podzemeljski kanal, se zavrže. — Poročilo finančnega odseka o preiskovanju mestnih blagajnic, ki jih je našel vse v redu, se vzame na znanje. — Prošnja asilnega društva dunajskega vseučilišča za denarno podporo se zavrže. — Nagrada za učiteljico, ktera je bočno učiteljico Krašner nadomestovala, se dovoli. — Poročilo o vspelu poduka v ženskih delih v šoli na mahu, kterega je brezplačno preskrbovala gospodičina Fröhlich, se vzame na znanje in se učiteljici izreče zahvala mestnega odbora. —

Razne reči.

— Vradniške premembe: Notar dr. Gspan pride iz Kostanjevice v Krško. Dr. Pavlič, okrajni zdravnik, iz Črnomlja v Litijo, dr. Eržen pa iz Litije v Črnomelj za okrajnega

zdravnika. Finančni koncipist Adolf Wolf v Ljubljani je definitivno potrjen.

— Telegrafična postaja v Bledu bode od 20. t. m. do konca avgusta vradovala skoz celi dan.

— Krasen svetlopis Velike Nedelje na Štajarskem izdelan od fotografa Fr. Kratochwilla na Dunaju, poslal se nam je te dni na ogled s pristavkom, da jih ima v vizitkartnem in kabinetnem formatu v zalogi g. M. Petek, kupec v Veliki Nedelji, pri kterem naj se oglasi, kdor jih želi.

— Poljski dramatik Sewer, avtor komedije „Poedynek szlachetnych“ je začel zdaj pisati drame po francoski. „Gazeta Narodowa“ pravi da je to četrti poljski rojak pišoč v tem času za francosko glumišče. Njegovi predniki so: Chojecki, Wyzinski in Krystyn Ostrowski. Pač žalostno, da se zmožni slovanski pisatelji tako vgibajo svojega rodnega jezika in to še Poljaki, ki imajo tako izolikan jezik. Še žalostnije pa je, da delujejo omenjeni Poljaki samo za dobiček, kajti njihova dela izhajajo pod psevdonimi.

— Letina v nekaterih okrajih na Ruskem. Iz Balašovskega okraja v Saratovskeji guberniji se piše v „Ruskija Vedomosti“: Pogled na letino v našem okraji ni kar nič vesel. Vže jeden mesec ni skoro nič dežja, zato pa opravljajo miši in črv svoje delo na polji. Vrtovi, prepreženi s celimi mrežami pajčovenj, stoje kakor obgoreni. Zelje, solčnice — žrtev črvom. V poprejšnjih letih je bilo malo sena in zatorej se je čutilo pomanjkanje klaje. Po zimi 1876—1877 so bili kmetje prisiljeni oskubsti svoje koče in s slamo krmiti živino. Lani je bila žitna letina srednje vrste — a vendar niso čutili kmetje posebne potrebe; klaje za živino je bilo obilno, samo pokladati je niso mogli, ker so v poslednjih letih zarad pomanjkanja klaje prišli skoro ob vso živino. Letos nam letina slabo obeta. Rež je še srednja, ali jara žita so prav slaba; k zvršenju nesreče se je pokazala na polji množica miši, ki neusmiljeno trebijo žito. V sosednjem Atkarskem okraji so uničile miši jednemu kmetu četiri desetine (jedna desetina ima 2400 štirjaških sežnje) pšenice tako, da zemlja črni. Lan še pognal ni, zato so mnogi v drugič proso nasejali, ki pa tudi leži v zemlji in ne misli pognati. Pri tacih neradostnih razmerah so kmetje čisto obupani in ne vedo, k čemu roke položiti. Mrva je tudi slaba in s čem naj bi se tedaj krmila poslednja ostala živina? Le po osodi neomehkuženi ruski mužik zamore prenašati take ponavljajoče se bede. S čem naj bi se plačali davki? To je vprašanje, ki dela nasim kmetom največo preglavico. Prodati se ne dá nič, potrebe zmerom rasto in v bodočnosti se tudi ne vidi ničesa, s čemur bi se dali davki plačati. Opaža se, da prihajajo kmetje polagoma k razdejanju. — Iz Mijuskega okraja se pa piše „Golosu“: Zdaj so za nas graščake težki časi. Letošnje leto je popolno nerodovitno. Silna vročina in suša. K dopolnjenju nesreče je začetkom junija pojavivši se žužek razdejal v korenini skoro vso pšenico in drugo jaro setev. Nebeška kazen je grozno zadela naš donski okraj in mnogi gledajo obupno v bodočnost... Graščaki in kmetje so v nadeji na dobro letino porazprodali v aprilu in maju skoro vse svoje žito. Kakšno je bilo raznenadenje, ki se je začetkom junija uvidelo, da čaka vse zemjedelce slaba letina! Od 17. aprila do 18. maja (po ruskem računu) ni bilo čisto nič dežja: vročina in suša ste vse pokončale. Žita so se posušila v korenini, trava je proč. S kratka, naš blagoslovljeni okraj je ob-

iskala popolno slaba letina. V zglede naj-
vedem sledeče. Iz 120 desetlin, katere sem
posejal začetkom aprila s pšenico, ne bom do-
bil ni jednega snopa. Semena sem porabil za
1000 rubljev; oranje in vlačenje je stalo nad
tisuč rubljev. Z eno besedo, iz potrošenega
denarja ne bom dobil ničesar. Naše poljsko
gospodarstvo je prišlo v razdejanje; ono dalje
vesti je nesmiselno tem bolj, ker je v štirih
letih le jedenkrat dobra letina.

— Dvornik norec Dominik bil je
pri kralju pri kosilu. Kralj opazil je, da je Do-
minik ogledoval s posebnim veseljem skledo
jerebic, zato je djal: „Dajte to skledo Do-
miniku!“ Tapa reče: „Kako, veličanstvo? in je-
rebičice tudi?“ Kralj ne hoteč preklicavati svojih
besed, je djal: „In jerebičice tudi.“ Tako je
dobil Dominik skledo, ki je bila sreberna z
jerebicami vred.

— Dolžnik, ki je bil napel vse svoje
moči, da bi zadovoljil svoje posojevalce, ni
mogel nikakor dobiti potrebnega denarja; zato
je rekel: „Gospodje, na vso moč sem se trudil,
da bi vam mogel zadostiti, a ker nisem mogel
nič opraviti, prepuščam zanaprej vam skrb za to.

Listnica opravištev.

G. S. H. Vivat sequens! Radostno Vam po-
trdim, da smo Vaš blagodušni dar 45 gl. k
prejšnjim 20 gl. hvaležno prejeli. Vaš izgled na-
šel je vrednega posnemovalca, ki nam je prepustil
33 gl. Če bi vajina misel splošno prodrila, bili
bi skoraj na suhem, in v marsikateri zadevi bi se
list zamogel povzdigniti. Pri tej priliki prosimo tudi
še tiste p. i. naročnike, ki so z naročnino že dalje
na dolgu, da naj nam jo blagovoljno pošljejo,
ker se sicer množi tudi naš dolg v tiskarni.

Eksekutivne dražbe.

20. julija: 3. Erčulj iz Zagorice, 3. Hren iz
Kempolj, 3. Marolt iz Lašič, 3. Hügler s Podgore,
vsi v Lašičah. 3. Vidmar v Senožečah. 3. Bergles
iz Gorenje Slivnice, 3. Snoj iz Brezovice, 2. Križ-
man iz Grosuplja, 2. Žagar iz Bresta, 2. Požlep
iz Plešivice, vsi v Ljubljani. 2. Kuhar iz Mladja.
2. Malešič iz Krške vasi, 2. Božič iz Čateža, 1.
Pajak iz Dobravice vsi v Kostanjevici. 2. Eržen
od sv. Duha, v Loki. Oražem iz Ribnice, Oberstar
iz Rakitnice, oba v Ribnici. 1. Koprivšek iz Vranke,
1. Beden iz Kertine, 1. Bratok iz Lazov, 1. Ber-
var vsi na Brdu. 1. Hartman na Vrhniki.

22. julija: Cvek iz Kurje vasi, v Ljubljani.
Rodič iz Gorenje vasi v Novem mestu. 1. Jeraj
iz Dornic v Kranji.

Umrlí so:

Od 13. do 15. julija: Nikolaj Feldstein, go-
stač 85 l., za sušico. Helena Čelešnik, hiš. pos.
62 l., za vodenico. Karl Nigrin, zasebn. o. 6 t.,
za vodenico. Henrik Snoj, kurj. o. 14 ur,
vsled slabosti. Amalija Pikovnik, zas. o. 10 d.,
za božjastjo. Ana Fischer mestna reva, 66 l., za
mrtodom. Gustav Mihelič, hiš. o. 2 1/2 m. za sušico.
Jožefa Elesini, del. o. 4 l., za sušico. Ferd. To-
mažič, poštni vrad. o. 16 d., za drisko. Fran-
čiška Kalin, del. o. 5 m., za ošpirami. Anton
Johave, vrad. o. 1 m., za božjastjo. Fridrich Snoj,
kurj. o., 4 d. za božjastjo. Alojzij Varaga, kmet.
o. 3. l., za vnetico možg. mrenice.

Zahvala.

Srčno sočutje, koje se mi je skazalo
dné 13. t. m. pri sprevodu moje nezabljive
soproke in učiteljice

Amalije Gerčar

rojene Lenasi, me veže, da moram izreči
vsi prijateljem, znancem, posebno pa go-
spodom učiteljem in učiteljicam domačega
in tujega okraja za mnogobrojno spremstvo
in mile nadgrobnice najiskrenejšo zahvalo.

Št. Rupert na Dolenjskem dné 18.
julija 1878.

Andrej Gerčar, nadučitelj.

Najprimernejše darilce

za

prđine otroke

ste povesti:

1. Hanani, ali zadnji dnevi
Jeruzalema, in
2. Zadnji dnevi Ogleja.

Knjižici obsegate okoli 180 strani in se
dobivate mehko vezani po 30 kr. pri oprav-
ništvu „Slovenca“, ki po želji preskrbi
tudi ličnejše vezanje. Kdor jih naroči deset,
dobi eno knjižico po vrhu. (18)

Loterijske številke 13. julija.

V Trstu: 73, 57, 13, 12, 71.

V Lincu 8, 46, 16, 27, 32.

Telegrafčne denarne cene 18. julija.

Papirna renta 64.90 — Sreberna renta 66.80 —
Zlata renta 75.30 — 1860letno državno posojilo 114 —
Bankine akcijske 837 — Kreditne akcijske 260.60 — London
115.60 — Srebro 101 — — Ces. kr. cekini 5.49. — 20-
frankov 9.27.

Denarstvene cene 18. julija.

Državni fondí.	Denar.	Blago
5%, avstrijska papirna renta	64.85	65.—
5%, renta v srebru	66.70	66.85
4%, renta v zlatu (davka prosta)	75.15	75.30
Srečke (loxi) 1854. l.	109.50	109.50
„ „ 1860. l. celi	114.25	114.25
„ „ 1860. l., petinke	123.50	124.—
Premijski listi 1864. l.	141.50	142.—
Zemljišćine odveznice.		
Štajarske po 5%	98.50	99.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%	90.—	91.—
Ogerske po 5%	79.60	80.—
Hrvaške in slavonske po 5%	84.50	85.50
Sedmograške po 5%	76.50	76.75
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	834.—	836.—
Unionske banke	74.75	75.25
Kreditne akcijske	259.60	259.80
Nižoavstr. eskomptne družbe	762.—	768.—
Anglo-avstr. banke	118.75	119.25
Srečke (loxi).		
Kreditne po 100 gl. a. v.	162.25	162.50
Tržaške „ 100 „ k. d.	120.—	121.—
„ 50 „ „ „	62.—	63.—
Budenske „ 40 gl. a. v.	27.90	28.30
Salmove „ 40 „ „ „	38.—	39.—
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	30.—	30.25
Clary-jeve „ 40 „ „ „	36.75	32.—
St. Genois „ 40 „ „ „	33.25	33.50
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	28.50	29.—
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	23.—	23.50
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.48	5.50
Napoleonsdor	9.28	9.29
Srebro	101.05	101.20

Žitne cene preteklega tedna.

Za tiste, kterim nova mera in vaga še ni gladka, pristavili smo, koliko bi reči veljale po
stari meri. 1 hektoliter znaša 3²⁶/₁₀₀ mernikov.

Reči	V Ljub- ljani		V Novem- mestu		V Kranji		V Sodra- žici		V Mari- boru		V Ptiju		V Ormužu		V Celovcu		V Zagrebu	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenice (hektoliter)	8	74	10	24	10	8	10	43	8	60	8	30	8	90	9	46	8	90
„ (mernik)	2	70	3	12	3	6	3	20	2	66	2	57	2	73	2	72	2	73
Reži . . (hektoliter)	6	50	7	—	6	82	—	—	6	—	6	—	6	50	6	86	7	—
„ (mernik)	2	—	2	15	2	10	—	—	1	88	1	85	2	—	1	80	2	—
Jočmena (hektoliter)	5	58	6	50	5	20	5	86	6	20	5	—	5	40	6	72	5	20
„ (mernik)	1	70	2	—	1	52	1	90	1	90	1	46	1	55	2	7	1	36
Ajdo . . (hektoliter)	5	88	6	16	6	50	60	50	6	—	6	40	4	17	5	78	6	70
„ (mernik)	1	80	1	83	2	—	2	—	1	85	1	97	1	26	1	85	2	6
Prosa . . (hektoliter)	6	18	6	50	6	82	6	20	6	—	5	20	7	80	4	46	8	60
„ (mernik)	1	90	2	—	2	10	1	90	1	85	1	52	2	40	1	36	2	66
Turčice (hektoliter)	6	50	7	48	6	50	6	50	5	90	6	—	6	60	5	97	6	40
„ (mernik)	2	—	2	24	2	—	2	20	1	52	1	85	2	53	1	84	1	97
Ovsa . . (hektoliter)	3	60	3	57	3	57	4	24	3	30	3	30	3	25	3	97	4	—
„ (mernik)	1	10	1	10	1	10	1	30	1	—	1	—	1	—	1	21	1	22

Pivo v steklenicah (buteljah)

(mareno izvožno, Märzen - Export)

iz pivarne (— 2)

bratov Kozler-jevih v Ljubljani

se pošilja v zabojih od 25 steklenic više.

Naročila na pivo v sodih in steklenicah se iz-
vršujejo naravnost v pivarni, ali v njenih za-
logah z ledenicami: v Trstu pri g. **G. G.**
Toriser-ju, zeleni hrib (Monte verde),
Corso št. 43—45; v Zagrebu pri g. **Mat.**
Rankel-u, Preradiceve ulice št. 512; v Celji
pri g. **Ant. Prixner-ju**, Hotel Elefant,
okrožne ulice (Ringstrasse) št. 32; v Trbiži
pri g. **Leonhardu Hyrenbach-u**; v Kranji
pri g. **Franč Dolenc-u**, trgovcu; v Ljubljani
pa še pri g. **Peter Lasnik-u**, trgovcu.

Dijak,

zmožen lepe pisave, želi ob šolskih počit-
nicah kje kako pisanje dobiti.

Kdor ga potrebuje, naj blagovoli popra-
šati po njem v ključaničarskih ulicah št. 3. v
drugem nadstropji. (2)